

Vänersborgs Hockey Club
Brättevägen 11
46235 Vänersborg

Varning och sanktionsavgift – fysiska lotter

Spelinspektionens beslut

1. Spelinspektionen meddelar Vänersborgs Hockey Club 862500–5387, en varning.
2. Vänersborgs Hockey Club ska betala en sanktionsavgift på 8 000 kronor.

Hur man överklagar, se [bilaga 1](#).

Beskrivning av ärendet

Vänersborgs Hockey Club har licens för att tillhandahålla spel för allmännyttiga ändamål, lotteri. Licensen omfattar efterhandsdragna nummerlotterier med fysiska lotter och gäller från och med den 1 april 2022 till och med den 31 oktober 2026. Vänersborgs Hockey Clubs lotteri heter VHC:s Billotteri.

I februari 2026 inledde Spelinspektionen tillsyn mot Vänersborgs Hockey Club för att kontrollera hur föreningen efterlevde bestämmelserna i 16 kap. 1 och 3 §§ spellagen (2018:1138), 4 kap. 2 § i spelförordningen (2018:1475) samt 3 kap. 1 §, 4 kap. 2–5 §§ och 8 kap. 1–2 §§ i Lotteriinspektionens föreskrifter och allmänna råd om statligt lotteri och lotteri för allmännyttigt ändamål (LIFS 2018:4).

Spelinspektionen begärde in en kopia av Vänersborgs Hockey Clubs fysiska lott VHC:s Billotteri samt intyg från ackrediterat organ om att lotten uppfyller kraven i 4 kap. 4 § LIFS 2018:4. I de fall information hålls tillgänglig på annat sätt än på lotten enligt 8 kap. 2 § 1 st. LIFS 2018:4, ville Spelinspektionen veta var den informationen fanns och hur Vänersborgs Hockey Club hänvisat till den informationen.

Vänersborgs Hockey Club har gett in kopia på fram- och baksida av föreningens fysiska lott i VHC:s Billotteri 2025 samt bild på lotthäfte som visar framsidan på

VHC:s Billotteri 2024. Vänersborgs Hockey Club har inte skickat in intyg från ackrediterat organ och inte uppgett om och i så fall var information på annat sätt än på lotten hålls tillgänglig. Vänersborgs Hockey Club beskriver även hur köp, dragning och vinstutlämning går till.

Vid en granskning av lotten för VHC:s Billotteri framkom att följande uppgifter saknades på lotten (för samtliga punkter avses 8 kap. 1 § LIFS 2018:4).

- information om vilka risker som kan vara förknippade med spel om pengar (p. 4),
- kontaktuppgifter till en från spelverksamheten oberoende hjälplinje för spelproblem som kan erbjuda hjälp utifrån svenska förhållanden (p. 5),
- att Spelinspektionen är tillsynsmyndighet (p. 6).

Det saknades hänvisning till var information om risker som kan vara förknippade med spel om pengar finns tillgängligt. Det saknades även information om att Spelinspektionen är tillsynsmyndighet.

Spelinspektionen har genom en preliminär bedömning kommunicerat att myndigheten anser att Vänersborgs Hockey Club har brustit i sin information till spelare. Vänersborgs Hockey Club har inte invänt mot Spelinspektionens bedömning, men skriver att föreningen kommer att trycka den saknade informationen på framtida lotter. De skriver också att de har kontaktat ett tryckeri och att tryckt lott skickas till Nationellt forensiskt center för kontroll.

Vänersborgs Hockey Club har efter begäran kommit in med uppgift om nettoomsättning (sålda lotter minus inbetalda vinster) för räkenskapsåret 2025.

Tillämpliga bestämmelser

En redogörelse för tillämpliga bestämmelser finns i [bilaga 2](#).

Spelinspektionens bedömning

Vänersborgs Hockey Clubs lott uppfyller inte tekniska krav

Vänersborgs Hockey Club är enligt 16 kap. 1 § spellagen skyldig att se till att föreningens lotter uppfyller de tekniska kraven gällande fysiska lotters egenskaper som framgår av 4 kap. LIFS 2018:4. För att säkerställa att de fysiska lotterna uppfyller kraven ska de bedömas av ett ackrediterat organ. Licenshavaren är enligt 16 kap. 3 § spellagen skyldig att inhämta en sådan bedömning innan lotterna används i spelverksamheten.

Vänersborgs Hockey Club lotter är efterhandsdragna lotter med högsta vinstvärde över ett prisbasbelopp och ska därför uppfylla de krav som finns i 4 kap. 5 § LIFS 2018:4.

Vänersborgs Hockey Club har inte visat upp ett intyg (certifikat) från ett ackrediterat organ som styrker att deras fysiska lotter uppfyller de tekniska kraven. Föreningen har inte invänt mot Spelinspektionens bedömning.

Spelinspektionen konstaterar att lotterna i Vänersborgs Hockey Clubs billotteri inte uppfyller de tekniska krav som ställs på fysiska lotter och att föreningen inte har vänt sig till ett ackrediterat organ för att inhämta en bedömning av lotterna. Vänersborgs Hockey Club har därmed brutit mot 16 kap. 1 och 3 §§ spellagen samt 4 kap. 5 § LIFS 2018:4.

Vänersborgs Hockey Club har bristfällig information till spelare

Information som ska anges till spelare och hur informationen ska anges på fysiska lotter regleras i 8 kap. 1 och 2 §§ LIFS 2018:4. Viss information får även hållas tillgänglig på annat sätt än på lotterna, förutsatt att det framgår var informationen finns tillgänglig. Informationen ska gå att utläsa direkt av lotten.

Spelinspektionen konstaterar att följande information saknas på lotterna.

- information om vilka risker som kan vara förknippade med spel om pengar (p. 4),
- kontaktuppgifter till en från spelverksamheten oberoende hjälplinje för spelproblem som kan erbjuda hjälp utifrån svenska förhållanden (p. 5),
- att Spelinspektionen är tillsynsmyndighet (p. 6).

Det finns inte heller någon hänvisning till var information om vilka risker som kan vara förknippade med spel om pengar eller om att Spelinspektionen är tillsynsmyndighet finns tillgänglig. Vänersborgs Hockey Club har inte invänt mot Spelinspektionens bedömning

Spelinspektionen bedömer därför att Vänersborgs Hockey Club har åsidosatt sina skyldigheter om informationsansvar.

Vänersborgs Hockey Club ska meddelas en varning

Om en licens- eller tillståndshavare har åsidosatt sina skyldigheter enligt spellagen, föreskrifter eller villkor för licens ska Spelinspektionen ingripa. Om överträdelsen är allvarlig ska licensen återkallas, eller om det är tillräckligt, meddela en varning. I mindre allvarliga fall kan Spelinspektionen meddela en anmärkning eller förelägga licens- eller tillståndshavaren att inom en viss tid vidta rättelse. Spelinspektionen får avstå från ingripande om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om licens- eller tillståndshavaren vidtar rättelse.

Vid valet av ingripande ska Spelinspektionen i första hand utgå från hur allvarlig överträdelsen är. Ju större betydelse en bestämmelse har för att uppnå lagens syfte, desto allvarligare är en överträdelse av den. Både förmildrande och försvårarande omständigheter kan vägas in i det enskilda fallet (prop. 2017/18:220 s. 340 och 352).

Kraven som avser lotters tekniska krav är nödvändiga och centrala för att uppnå ett starkt konsumentskydd och hög säkerhet i spelet (jmf prop. 2017/18:220 s. 172–173). Det är allvarligt att Vänersborgs Hockey Club tidigare inte gjort några ansträngningar för att säkerställa att de fysiska lotterna uppfyller kraven.

Bestämmelserna om informationsskyldighet i 8 kap. 1 § p. 4 och 5 LIFS 2018:4 är en del av den så kallade omsorgsplikten som har stor betydelse för att uppnå lagens syfte om att begränsa negativa konsekvenser av spelande om pengar. Att licenshavare tillhandahåller information om risker med spel om pengar och att det är enkelt för spelare att ta till sig den informationen är centralt för omsorgsplikten. Detsamma gäller information om var en konsument som upplever problem med sitt spelande kan vända sig för att få hjälp. Eftersom det finns begränsat utrymme för information på en fysisk lott är det vad gäller information om vilka risker som är förknippade med spel om pengar, tillräckligt med en hänvisning till var informationen finns. Om det finns en allmän hänvisning till licenshavarens webbplats och det där finns information om risker med spel om pengar är överträdelsen mindre allvarlig än om informationen saknas helt. Spelinspektionen bedömer att bristen är allvarlig eftersom information i det här fallet helt har saknats.

Bestämmelsen om informationsskyldighet i 8 kap. 1 § p. 6 LIFS 2018:4 avser konsumentskydd. Information att Spelinspektionen är tillsynsmyndighet är inte av central betydelse för konsumentskyddet, men behöver finnas för att konsumenterna ska veta vilken myndighet som kan kontaktas för att ställa frågor eller anmäla brister. Bristen är inte allvarlig.

Den fysiska lotten har flera brister som berör flera centrala skyddsbestämmelser. Bristerna är delvis allvarliga och därför gör Spelinspektionen den samlade bedömningen att överträdelsen är allvarlig.

Vid allvarliga överträdelser ska Spelinspektionen återkalla licensen eller, om det är tillräckligt, meddela en varning. Varning bör användas om rättelse har skett eller om det, vid en framåtsyftande bedömning, finns anledning att anta att licenshavaren kommer att bedriva verksamheten på ett sätt som är förenligt med spellagen.

Vänersborgs Hockey Club har efter att Spelinspektionen uppmärksammat bristerna kontaktat ett tryckeri för att tillse att lotten framöver kommer att uppfylla de tekniska kraven och att lotten ska skickas till ackrediterat organ för certifiering. Föreningen skriver också att de till årets upplaga av lotterier kommer att lägga till kontaktuppgifter till en från spelverksamheten oberoende hjälplinje för spelproblem som kan erbjuda hjälp utifrån svenska förhållanden. Även uppgift att Spelinspektionen är tillsynsmyndighet ska finnas med på den nya lotten. Spelinspektionen anser att det saknas skäl att ifrågasätta föreningens avsikter.

Vad gäller information om vilka risker som kan vara förknippade med spel om pengar har föreningen inte mer än i allmänna ordalag skrivit att de ska vidta rättelse. Spelinspektionen får notera att en enkel text på lotten inte är tillräckligt för att uppfylla föreskrivna krav. Vänersborgs Hockey Club behöver ha information om risker med spel tillgängligt, och antingen trycka information på lotten eller se till att en tydlig hänvisning till var informationen finns på lotten. Spelinspektionen bedömer att det Vänersborgs Hockey Club kan antas komma att vidta åtgärder för att åtgärda bristen.

Vänersborgs Hockey Club har vidtagit vissa åtgärder för att komma till rätta med bristerna till nästa lotteri och kan antas vidta de nödvändiga åtgärder som kvarstår. Det finns inga skäl att anta att bristerna kommer att upprepas. Spelinspektionen bedömer att en varning får anses vara ett tillräckligt ingripande.

Vänersborgs Hockey Club ska betala en sanktionsavgift om 8 000 kronor

När Spelinspektionen beslutar om varning får myndigheten även besluta att licenshavaren ska betala en sanktionsavgift. Sanktionsavgiftens storlek beslutas med hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Spelinspektionen får helt eller delvis avstå från att ta ut denna avgift om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det framstår som oskäligt att ta ut avgiften med hänsyn till omständigheterna.

Sanktionsavgiften ska sättas i relation till omsättningen i den licenspliktiga verksamheten det närmast föregående räkenskapsåret och bestämmas till ett belopp som uppgår till lägst 5 000 kronor och högst tio procent av omsättningen. Enligt uppgift från Vänersborgs Hockey Club uppgick nettoomsättningen för räkenskapsåret 2025 till 1 017 498 kronor. Det innebär att sanktionsavgiften inte får fastställas till ett högre belopp än 101 749 kronor.

Vissa av bristerna är allvarliga varför Spelinspektionen anser det vara motiverat att ta ut sanktionsavgift, särskilt med hänsyn till att information om risker som kan vara förknippade med spel om pengar och kontaktuppgifter till en från spelverksamheten oberoende hjälplinje för spelproblem helt har saknats. Vid en sammantagen bedömning finner Spelinspektionen att det är proportionerligt att besluta om ett lägre belopp och bestämmer sanktionsavgiften till 8 000 kronor.

Sanktionsavgiften tillfaller staten och faktureras av Spelinspektionen när beslutet har vunnit laga kraft.

Detta beslut har fattats av vikarierande generaldirektören Johan Röhr. Vid den slutliga handläggningen medverkade också avdelningschefen Patrik Gustavsson, tf. enhetschefen Olga Rosenqvist, utredande juristen Anders Törnqvist, utredaren Ammi Åslund och Agneta Svensson, föredragande.

Johan Röhr

Agneta Svensson

Hur man överklagar till förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med beslutet kan du överklaga det till Förvaltningsrätten i Linköping, Box 406, 581 04 Linköping. Överklagandet ska vara skriftligt.

När du överklagar ska du

- tala om vilket beslut du överklagar, t ex genom att ange ärendets diarienummer,
- tala om varför du menar att beslutet är felaktigt och hur du anser att det ska ändras,
- ange dina kontaktuppgifter, namn, person- eller organisationsnummer, postadress, telefonnummer och e-postadress

Om du anlitar ett ombud ska kontaktuppgifter till ombudet anges.

Senaste dag att överklaga

Spelinspektionen måste ha fått ditt överklagande inom tre veckor från det att du fick ta del av beslutet, annars kan överklagandet inte behandlas.

Överklagandet ska skickas till Spelinspektionen

Överklagandet ska vara ställt till förvaltningsrätten, men skickas till Spelinspektionen. Du kan skicka ditt överklagande med post, e-post eller fax. Alla kontaktuppgifter till Spelinspektionen framgår nedan.

Tillämpliga bestämmelser

16 kap. 1 § spellagen

Den som tillhandahåller spel se till att spelsystem, affärssystem, dragningsutrustning, fysiska lotter och fysiska bingobrickor uppfyller de tekniska kraven i sådana föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag.

16 kap. 3 § spellagen

För att säkerställa att en licenshavares spelsystem, affärssystem, rutiner, dragningsutrustning och fysiska lotter uppfyller de krav som avses i 1 § innan de används i spelverksamheten ska de bedömas av ett organ som ackrediterats för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93. Lag (2022:1143).

18 kap. 12 § spellagen

Om en licenshavare åsidosätter sina skyldigheter enligt spellagen ska Spelinspektionen förelägga licenshavaren att inom en viss tid vidta rättelse eller besluta om förbud, ändring av villkoren eller anmärkning. Är överträdelsen ringa eller ursäktlig, om licenshavaren vidtar rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot licenshavaren och dessa åtgärder bedöms tillräckliga får Spelinspektionen avstå från ingripande (18 kap. 12 § spellagen).

19 kap. 10 § spellagen

Om en licenshavare enligt denna lag har fått en anmärkning eller varning enligt 18 kap. 12 §, får spelmyndigheten besluta att licenshavaren ska betala en sanktionsavgift.

19 kap. 13 § spellagen

Sanktionsavgiften enligt 10 § ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst tio procent av licenshavarens omsättning det närmast föregående räkenskapsåret. Om överträdelsen skett under licenshavarens första räkenskapsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfällig, får omsättningen uppskattas. Hänsyn ska endast tas till omsättning från licenspliktig verksamhet enligt spellagen.

19 kap. 15 § spellagen

När sanktionsavgiftens storlek bestäms ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Spelinspektionen får helt eller delvis avstå från att ta ut avgiften, om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det annars med hänsyn till omständigheterna framstår som oskäligt att ta ut avgiften.

2 kap. 1 § SIFS 2022:3

Den som ansöker om licens enligt spellagen (2018:1138) ska vända sig till ett ackrediterat organ för kontroll, provning och certifiering av spelsystem, affärssystem, rutiner, dragningsutrustning och fysiska lotter i enlighet med 16 kap. 3 § spellagen.

4 kap. 5 § LIFS 2018:4

För efterhandsdragna lotter vars högsta vinstvärde är över ett (1) prisbasbelopp gäller följande:

1. lotten ska vara försedd med minitext,
2. lotten ska vara försedd med UV-säkring,
3. lotten ska vara tryckt på UV-dött material,
4. lotten ska vara försedd med värdetrycksmönster,
5. spelinformationen ska skyddas mot förändring.

8 kap. 1 § LIFS 2018:4

Följande information ska utöver vad som framgår av 14 kap. 4 § spellagen (2018:1138) hållas lättillgänglig för spelaren:

1. licenshavarens namn, telefonnummer och e-postadress,
2. i förekommande fall uppgift om förmånstagare,
3. försäljningstid och/eller licenstid,
4. vilka risker som kan vara förknippade med spel om pengar,
5. kontaktuppgifter till en från spelverksamheten oberoende hjälplinje för spelproblem som kan erbjuda hjälp utifrån svenska förhållanden,
6. att Spelinspektionen är licens- och tillsynsmyndighet,
7. lottpris, insats eller motsvarande i aktuellt lotteri,
8. eventuella övriga kostnader för deltagande i aktuellt lotteri, och

9. i förekommande fall antal lotter eller liknande.

Om inte vinsten ges ut omedelbart ska spelaren även få information om tid och sätt för vinstutlämning samt om sista vinstutlämningsdag.

Allmänt råd:

En oberoende hjälplinje kan t ex vara Stödlinjen.

8 kap 2 § LIFS 2018:4

På fysiska lotter eller motsvarande ska information enligt 1 § anges på ett tydligt och framträdande sätt. Information enligt 1 § 2, 4 och 6 får dock hållas tillgänglig på annat sätt än på lotten, förutsatt att det framgår var informationen finns tillgänglig. På fysiska lotter ska vinstplanen anges på ett tydligt och framträdande sätt.

Allmänt råd:

Vinstplan kan t.ex. framgå av den fysiska lottens baksida. Det bör vara enkelt för en spelare att förstå vem som är licenshavare alternativt förmånstagare. Information om licenshavaren alternativt förmånstagaren kan t.ex. framgå av den fysiska lottens framsida.